

DEFINITIES - visie & uitvoeringsprogramma's sociaal domein Dordrecht 2030

Algemene voorzieningen

Voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn. Dordrecht kent op dit moment al veel algemene voorzieningen. Het gaat hierbij niet alleen om voorzieningen waar inwoners terecht kunnen met een kleine of grote hulpvraag, maar ook om voorzieningen waar inwoners terecht kunnen om anderen te ontmoeten en aan vrijetijdsbesteding te doen. Denk bijvoorbeeld aan sportverenigingen, culturele clubs, buurthuizen, de bibliotheek, buurt- en jongerenwerk, vrijwilligersorganisaties en het sociaal wijkteam.

Bestaanszekerheid

Het hebben van bestaanszekerheid is essentieel voor iemands geluk en gezondheid, om te werken aan de eigen ontwikkeling, om een zinvolle bijdrage te leveren aan de samenleving en om in verbinding te staan met de omgeving. In Dordrecht zetten we in op de volgende vijf fundamenten:

1. het hebben van voldoende en voorspelbaar inkomen
2. het kunnen meedoen in de samenleving
3. het hebben van een betaalbare woning
4. het hebben van toegang tot hulp en zorg
5. een betrouwbare overheid (en daardoor inwoners die de overheid vertrouwen)

Informele zorg

Zorg die niet vanuit een beroep verleend wordt en waar geen loon tegenover staat (in tegenstelling tot formele zorg). Informele zorg gaat onder andere over mantelzorg, een actief sociaal netwerk, burgerinitiatieven en vrijwilligers.¹

Integraliteit

Een samenhangende benadering van een hulpvraag van een inwoner op meerdere leefgebieden. We willen dat mensen die hulp bieden (betaalde én vrijwillige hulpverleners) luisteren naar iemands verhaal en met een brede, integrale blik kijken naar de situatie van de persoon die hulp nodig heeft: breed naar de hulpvraag en mogelijke oorzaken én breed naar oplossingen en in te zetten hulp. Belangrijk is dat de oorzaak wordt aangepakt en niet enkel het symptoom. Een integrale benadering vraagt ook samenwerking en afstemming tussen hulpverleners van verschillende organisaties.

Maatwerkvoorziening

Voorziening waar een indicatie of beschikking voor nodig is en dus niet vrij toegankelijk zijn. Binnen de Jeugdwet wordt niet gesproken over een maatwerkvoorziening (= Wmo-term), maar over een individuele voorziening.

Mantelzorger

Een mantelzorger is iemand die onbetaald en kort of langdurig zorgt voor een chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevende persoon in diens directe omgeving. De hulp kan intensief maar ook minder intensief zijn. Waar vrijwillige inzet een keuze is, is het bieden van mantelzorg dit niet. Het overkomt je. Dat is een groot verschil.

Normaliseren

Normaliseren is een maatschappelijke opgave waarbij we 'afwijkend' gedrag vaker en langer als normaal accepteren en niet als hulpvraag beschouwen. Komt het wel tot een hulpvraag dan vinden we het als gemeente belangrijk dat, vanuit de gedachte van positieve gezondheid, het vertrekpunt van een hulpvraag van een inwoner niet alleen zijn/haar probleem is maar juist het versterken van

¹ Kennisplein Informele Zorg. [Wat is Informele zorg?](#)

zijn/haar ontwikkelingsmogelijkheden en het versterken van het alledaagse leven. In dat geval zien we normaliseren als: Het verminderen of oplossen van een hulpvraag door te kijken naar de eigen verantwoordelijkheid, het eigen vermogen en het sociale netwerk van inwoners, en daarbij te waken voor onnodig diagnosticeren of problematiseren van situaties en afwijkingen van het gemiddelde, ook wel 'de norm'.²

Ontmoetingsplekken

De fysieke wijk- en buurtgerichte ontmoetingsplekken in de stad gericht op welzijn. We versterken de sociale cohesie in de wijk door ontmoeting op deze plekken te stimuleren en faciliteren, zodat inwoners verbinding met de wijk voelen en zich minder eenzaam voelen. De gemeente stelt 5 wijkaccommodaties hiervoor ter beschikking via Dordrecht Sociaal. Daarnaast zijn er nog particuliere ontmoetingsplekken in de verschillende wijken.

Sociale cohesie

Sociale cohesie gaat om de samenhang in de maatschappij en de wil en het vermogen van inwoners om samen te leven en werken. We kijken in Dordrecht naar sociale cohesie vanuit verschillende dimensies. Het gaat om gelijkheid, veiligheid, sociale contacten, de leefomgeving en betrokkenheid/vertrouwen. Dimensies die samenhangen en elkaar beïnvloeden.

Vroegsignalering

Kwetsbare of risicogroepen proactief in beeld krijgen zodat er in een vroeg stadium waar nodig (lichte) zorg en ondersteuning geboden kan worden, waardoor zwaardere problemen voorkomen, opgelost of uitgesteld worden.³

Vrijwillige Energie

Vrijwillige energie bestaat uit drie bouwstenen: bereidheid, bekwaamheid en beschikbaarheid. Het is een kunst en uitdaging om deze energie aan te boren, los te maken en om te zetten naar productief vrijwilligerswerk.⁴

Vrijwillige inzet

Inzet dat in enig georganiseerd verband onverplicht en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving.⁵

² Afgeleid van de werkdefinitie van het Leernetwerk Normaliseren van Werkplaats SAMEN.

³ RIVM (2018). Vroegsignaleren bij (kwetsbare) ouderen.

⁴ Movisie & Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV)

⁵ CBS, 2016